

Д. Я. Вортман

Летичівський Домініканський Монастир Успіння Пресвятої Діви Марії

ЛЕТИЧІВСЬКИЙ ДОМІНІКАНСЬКИЙ МОНАСТИР УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ Засн. бл. 1606 у м. Летичів (нині смт Хмельн. обл.) ченцями-домініканцями, які принесли з собою копію ікони Богоматері Сніжної, створеної у Римі на поч. 16 ст. (згодом ця копія стала відома як Летичівська Богоматір). Незабаром на тер. монастиря за сприяння летичів. старости С. Потоцького розпочалося будівництво мурованого костелу з келіями, завершене 1638 (на думку деяких дослідників, на поч. 17 ст. мало місце не зведення нового храму, а перебудування існуючого, оскільки у джерелах є відомості, що парафіял. костел Успіння Пресвятої Діви Марії в Летичеві існував 1546). Монастир знаходився на тер. місц. замку й утворював з ним єдиний комплекс (донині збереглися вежа та фрагмент муру). На поч. Визв. війни під проводом Б. Хмельницького 1648 домініканці залишили Летичів і забрали з собою ікону, яку на той час уже шанували як чудотворну. Монастир. споруди не раз зазнавали пожеж і грабувань. Обитель відродилася у 1-й чв. 18 ст., після повернення Поділля під владу Речі Посполитої. 1724 костел відбудовано і туди знову внесено чудотворну ікону (1778 Папа Римський Пій VI коронував її своїм декретом). 1832, після поразки польс. повстання 1830-31, монастир закритий царським урядом, однак костел продовжував діяти як парафіяльний. Під час Визв. змагань 1917-21 ікону вивезено до Польщі (нині зберігається у Любліні). 1933 костел закрила рад. влада. У роки нацист. окупації на тер. монастиря діяв концтабір, після війни - рад.

в'язниця, згодом храм і келії використовували як склад. 1989 приміщення костелу передано місц. римо-католическій громаді, 1994 у келіях оселилися черниці ордену лоретанок. 2006 до храму урочисто перенесено сучасну копію ікони Летичівської Богоматері. Нині монастир має статус пам'ятки архітектури нац. значення.

Рекомендована література

1. **Пламеницька О. А. Домініканський оборонний кляштор Успіння пресвятої Діви Марії // Пам'ятки архітектури та містобудування України: Довід. К., 2000.**

Бібліографічний опис:

Летичівський Домініканський Монастир Успіння Пресвятої Діви Марії / Д. Я. Вортман // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-54473>. - Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).